

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY

Dodatek do „Pamiętnika Literackiego”
(2024, z. 3)

Opracowali:
Aleksandra Oszczęda i Paweł Kaczyński

- Bałdyga Katarzyna, Tomasz z Akwinu i jego myśl w twórczości Czesława Miłosza. Inspiracja, wzór czy punkt odniesienia?, Warszawa Naukowe Towarzystwo Tomistyczne 2023, 284 s., seria „Biblioteka Rocznika Tomistycznego”, t. 7.
- Banaś Maria, Ewolucja dystopii. Kobieta i mężczyzna kilka dekad później, Gliwice Wyd. Politechniki Śląskiej 2024, 314 s.
- Bibliografia adnotowana dorobku naukowego Profesora Jerzego Bartmińskiego, red. M. Łaskiewicz, S. Niebrzegowska-Bartmińska, M. Nowosad-Bakalarczyk, Lublin Wyd. UMCS 2024, 312 s.
- Bochaczek-Trąbska Joanna, Wiech – alchemik uśmiechu, Kraków „Vis- à-vis. Etiuda” 2024, 104 s., il.
- Chrobak Marzena, Nazwy własne w przekładzie – teoria i praktyka, Kraków „Universitas” 2024, 220 s.
- Compagnon Antoine, Lato z Montaigne’em, przeł. J. M. Kłoczowski, Warszawa „Noir sur Blanc” 2024, 136 s.
- Czytanie Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, pod red. M. Kucaba, W. Lewandowskiego, J. Osińskiego, Kraków Instytut Literatury 2024, 296 s., „Biblioteka Pana Cogito”, t. 81.
- Dąbrowski Roland, Jaś – tajemniczy wnuk poety Jana Kasprowicza, Gdynia „Novae Res” 2024, 580 s., faks., fot., il.
- Dylewska Agnieszka, „Grünberger Hauskalender” – literackie zwierciadło zielonogórsko-kozuchowskiej mikroprovincji (1910–1940), Zielona Góra Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego 2024, 422 s.
- Eagleton Terry, Jameson Fredric, Said Edward W., Nacjonalizm, kolonializm i literatura, wstęp S. Deane, przekł. M. Denderski, wyd. 1, elektroniczne, Wrocław Wyd. Ossolineum 2024, plik tekstowy EPUB 1,20 MB, MOBI 2,82 MB.
Tom zawiera: T. Eagleton, Nacjonalizm – ironia a zaangażowanie; F. Jameson, Modernizm a imperializm; E. W. Said, Yeats a dekolonizacja.
- Frania Arkadiusz, Tadeusz Gierymski – „pisanie wierszy to umieranie po kawałku”, Częstochowa Towarzystwo Galeria Literacka 2024, 212 s.
- Gordziałkowska Zofia, Böcklin w poezji, oprac. L. Bagińska, Grajewo „Eko-Dom” Sp. z o. o. 2024, 160 s.
Oryginalne wydanie ukazało się w 1911 roku.
- Górecki Przemysław, Kruche jest piękne. Męskości w polskiej prozie emancypacyjnej po 1989 roku, Toruń Wyd. UMK 2024, 462 s., seria „Monografie Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej”.
- Hebel Jarosław, Kilka esejów o Marku Hłasce, Warszawa „Moja Przestrzeń Kultury” 2024, 96 s.

- Heck Dorota, Aposjopea. Retoryka milczenia, czyli Kwestia wyboru najnowszej literatury polskiej (z historią w tle), Wrocław „Polihymnia” 2024, 158 s.
- Heidinger Agnieszka, Olga Tokarczuk. Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 1993–2022, Wałbrzych Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna 2024, 148 s., fot.
- Janion Maria, Do Europy – tak, ale razem z naszymi umarłymi, posł. J. Leociak, Warszawa Wydawnictwo „Krytyki Politycznej” 2024, 286 s., seria „Kanon Janion 2000”.
- Januszkiewicz Michał, Bezdomność i bunt. Rzec o Andrzeju Babińskim, Kraków Instytut Literatury 2024, 272 s.
Zawiera także antologię wierszy i dzienników A. Babińskiego.
- Jastrun Tomasz, Alfabet polifoniczny, Warszawa „Iskry” 2024, 320 s.
- Joan Didion, red. M. Paryż, Warszawa Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego 2024, 192 s., seria „Mistrzowie Literatury Amerykańskiej”.
- Kaczyńska Barbara, Francuska XVII- i XVIII-wieczna baśń literacka i jej recepcja w polskiej literaturze dla dzieci w latach 1743–2018, Warszawa Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego 2024, 608 s., il., seria „Studia Interkulturowe”, t. 4.
- Kasica Aleksandra, Twórczość Antoniego Langego. Monografia bibliograficzna, Warszawa Wyd. IBL PAN 2023, 422 s.
- Kiślak Elżbieta, Car-trup i król-duch. Rosja w twórczości Juliusza Słowackiego, przedmowa do wyd. 2: M. Troszyński, wyd. 2, przejrzone, Warszawa PIW 2023, 464 s.
- Kobyłska Dominika, Alienacja społeczna w dobie globalizacji na przykładzie twórczości Alda Novego, Łódź Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego 2024, plik tekstowy PDF 3,67 MB.
- Komorowski Jarosław, Dwaj panowie S. Studia i szkice o Shakespearze i Sienkiewicz, Warszawa Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego 2023, 206 s.
- Koper Beata, Imienniczki migreny. Szkice o literaturze, Opole Uniwersytet Opolski 2024, 132 s.
- Kowalski Rafał, Iluj – genialny młodzieniec, Płock Muzeum Żydów Mazowieckich 2023, 112 s.
Książka m.in. o życiu i twórczości Zishego Landaua, zawiera także jego wiersze w przekładzie z jidysz.
- Krzywy Roman, W podróży, przy stole i w łóżnicy. Źródła literackie jako zwierciadło staropolskich obyczajów, Warszawa Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie 2024, 400 s., il., seria „Silva Rerum”.

Laor Dan, Szmuel Josef Agnon. Historia życia, z jęz. hebrajskiego przeł. i przypisami opatrzyła M. S. Szwabowicz, Kraków Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego 2024, 212 s. + 4 s. tabl., fot.

Łódź. Miasto modernistyczne, pod red. K. Badowskiej [i in.], Łódź Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego 2024, 544 s., seria „Kultura Literacka Łodzi”.

W tomie m.in.: K. Badowska, *Nowoczesna czy prowincjonalna? Łódź okiem przedwojennych publicystów i pisarzy*; W. Brouarny, *Łódzka (po)niemieckość w literaturze polskiej jako trop nowoczesności*; D. Samborska-Kukuć, „Uwielbiam masy ludzkie, kocham żywoity, przepadam za wszystkim, co się staje dopiero” – Łódź jako temat literacki „Ziemi obiecanej” w korespondencji Reymonta; K. Piśkała, „Ludzie pozamieniali się w dzikie zwierzęta”. Zapomniany poemat, rewolucja 1905 roku i początki nowoczesnej polityki masowej; T. Wójcik, *Łódź 1911. Widzenia Jarosława Iwaszkiewicza*; T. Cieślak, *Tendencje modernizacyjne na łamach łódzkiego czasopism literackich Dwudziestolecia międzywojennego*; K. Piętrich, „Wśród kominów Łodzi” Marii Przedborskiej – wiersze społecznie zaangażowane; T. Majewski, *Spółcznikowski krąg współpracy. O Stefani Skwarczyńskiej w międzywojennej Łodzi*.

Marx Jan, Grupa poetycka „Kwadryga”, red. J. Dobrzański, wyd. 4, zmienione i uzupełnione, Warszawa Książka i Wiedza 2024, 244 s.

Miasto – przestrzeń zróżnicowana językowo, kulturowo i społecznie. 9, pod red. M. Świącickiej i M. Pelplińskiej, Bydgoszcz Wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego 2024, 294 s.

Młoda Polska ezoteryczna, pod red. M. Bajki, J. Ławskiego, U. M. Pilch, Białystok Wyd. „Prymat” Mariusz Śliwowski 2023, 472 s., fot., il., seria „Przełomy/Pogranicza. Studia Literackie”, t. 52.

W tomie m.in.: B. Grodzki, *Ezoteryzm i neognoza w epoce Młodej Polski*; A. Janicka, *Świętochowski versus Ochorowicz. Spór o duszę: początki*; D. Jarzabek-Wasył, *O bliskości seansów spirytystycznych i teatru w końcu XIX wieku. Rekoncesans*; H. Ratuszna, „Znacona harmonia świata” – Gérard de Nerval i poeci Młodej Polski. Kilka spojrzeń; U. M. Pilch, *Wokół „Zdarzeń cichych ludzi” Leopolda Staffa. Epifania negatywna w ezoterycznym kostiumie*; K. Deja, *Teozofia i Indie. „Księgi proroków” Antoniego Langego*; M. Bajko, *Ezoteryzm myśli i „Myśli ezoteryczne” Andrzeja Niemojewskiego*; E. Flis-Czerniak, *Szambala i Tadeusz Miciński. W kręgu ezoterycznej geografii sakralnej i polityki początku XX wieku*; R. Milan, *Ezoteryka krzyża w tomie „W mroku gwiazd” Tadeusza Micińskiego*; D. Piechota, *Ezoteryczna symbolika florystyczna w prozie modernistów*; J. Ławski, *Modernizm poza zasadą wiedzy i pewności: procesualizm Romualda Minkiewicza*; M. J. Olszewska, *W poszukiwaniu książki idealnej, czyli „Biblioman” Konstantego Górskiego*; D. Oboleńska, *Modernistyczne imaginacje. O szkicu dramatycznym „Ona” Karola Homalacsa*; K. Zimnoch, *Jakie słowo mówi Bóg? Misterium tremendum w „Kłątwie” Stanisława Wyspiańskiego*; W. Gruchała, *Dłonie memfijskiego Ptaha. Hermetyczna „Ozimina” Wacława Berenta*; M. Rzezczycka, A. Świerżowska, *Młodopolscy Wielcy wtajemniczeni. Ezoteryczne konteksty literackie w publikacji „Na skrzydłach szatu” z 1921 roku*; M. Siedlecki, *Wątki ezoteryczno-wolnomularskie w twórczości Andrzeja Struga*; A. Pekaniec, M. Skucha, *Młodopolskie wywoływanie duchów w XXI wieku*.

- Molenda Jarosław, Przy stoliku w „Czytelniku”, Warszawa Prószyński i S-ka 2024, 480 s.
- Motywy wędrówki i kobiety w wybranych kontekstach, red. P. Pomajda, E. Chodźko, Lublin Wydawnictwo Naukowe „Tygiel” 2023, 262 s., il.
- Musiał Łukasz, Rojber. Występki Walsera, Łódź „Officyna” 2023, 272 s.
- (Od)nowa Urbanowska. Materiały pokonferencyjne, pod red. J. Malinowskiego, Poznań Wyd. PSP 2024, 190 s., il.
Tom zawiera artykuły poświęcone życiu i twórczości Zofii Urbanowskiej.
- Oldakowska-Kuflowa Mirosława, Od dawności do bezczasu – o twórczości Stanisława Vincenza, Kraków Instytut Literatury 2024, 194 s., il., fot.
- Ortega y Gasset José, Pisma o literaturze i sztuce, przeł. E. Burska, Warszawa „Aletheia” 2024, 432 s.
- Orwell George, Dziennik z Jury, przeł. B. Zborski, Kraków „Vis- à-vis. Etiuda” 2024, 264 s.
- Patrząc aż do zawrotu głowy. Poetyka, sztuka i literacka tradycja. Wybór tekstów krytycznych o twórczości Zbigniewa Herberta. T. 1, wstęp, wybór i oprac. J. M. Ruszar, Kraków Instytut Literatury 2024, 500 s.
- Pięćdziesiąt lat zielonogórskiej polonistyki. Księga jubileuszowa, red. M. Ruszczyńska, I. Pałucka-Cierniak, Zielona Góra Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego 2024, 350 s., il., fot.
- Piwnikiewicz Magdalena, Od religijności do wiary – *Imago mundi* Wojciecha Wencła jako poemat o nawróceniu, Kraków Instytut Literatury 2024, 240 s.
- Popiel Jacek, Czy teatr może zbawić człowieka? Karol Wojtyła w labiryncie sztuki, Kraków „Znak” 2024, 256 s.
- Prokop Jan, Lekcje wyobraźni. Szkice o literaturze z lat 1958–2008, wstęp, wybór i oprac. M. Urbanowski, Kraków Instytut Literatury 2024, 460 s.
- Przewodnik po historii literatury Tajwanu, przeł. E. Hajndrych, Łódź „Officyna” 2023, 290 s.
- Pusz Wiesław, Epistolografia menippejska w oświeceniu postanisławowskim, [Ra-bień] Wyd. „Biblioteka” 2024, 242 s.
- Schramke Grzegorz J., Procëm smãtkowi. Współczesna literatura kaszubska w latach 1981–2015, Gdańsk Kaszëbskò-Pòmòrszczé Zrzeszenié „Instytut Kaszubski” w Gdańsku 2023, 494 s., fot.
- Sontag Susan, Co ważne, przeł. D. Żukowski, Kraków Wyd. „Karakter” 2024, 440 s.
- Stanisławczyk Barbara, Miłosne gry Marka Hłaski, wyd. 3, Poznań „Rebis” 2024, 298 s.

- Tanase Virgil, Camus. Biografia, przekł. J. Nowakowska, Warszawa PIW 2024, 470 s.
- Tomkowski Jan, Diabeł. Spotkania w bibliotece, Kraków Instytut Literatury 2024, 624 s., seria „Biblioteka Pana Cogito”, t. 77.
- Toruń Włodzimierz, Wieści z Warszawy. Cyprian Norwid a powstanie styczniowe, Lublin Wyd. „Werset” 2023, 278 s.
- Turkiewicz Jakub, Orbita fantastyki. Miejsce Poznania w kulturze fandomu, Poznań Wydawnictwo Miejskie „Poznania” 2024, 284 s., faks., fot.
- Tytus, Romek i A'Tomek i twórczość komiksowa Henryka J. Chmielewskiego, red. M. Jeziński, M. Lisiecki, Toruń Wyd. UMK 2024, 306 s., seria „Wokół Fenomenu Kulturowego”, t. 2.
- „W kronice skóry...” Recepcja twórczości Rafała Wojaczka w XXI wieku, pod red. K. Wojtyły, Mikołów Instytut Mikołowski im. Rafała Wojaczka 2023, 310 s.
- W uniwersum emocji. Literatura, nauka, sztuka, pod red. E. Tichoniuk-Wawrowicz, M. Karczewskiej, Zielona Góra Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego 2024, 190 s.
- Wacław Potocki. W 400-lecie urodzin poety, pod red. K. Koehlera i D. Chemperka, Warszawa Wyd. UKSW 2023, 334 s., seria „Bieleńska Biblioteka Staropolska”. *W tomie m.in.: J. S. Gruchała, Wacław Potocki – problem edytorski; J. Krauze-Karpińska, Wydane, odłożone, zaniechane i przywrócone. O problemach edycji utworów Wacława Potockiego na przykładzie „Transakcji wojny chocimskiej”; M. Piątek, „Merkuriusz nowy” i „Pogrom turecki z Husein paszą pod Chocimem” Wacława Potockiego na tle XVII-wiecznej epiki bohaterskiej; M. Pieczyński, „Trumna miasto wijole, miasto strony glista”. „Nagrobki” Wacława Potockiego a officium poety; J. Okoń, Wacław Potocki a Ukraina; M. Hanusiewicz-Lavallee, Współczucie w poezji Wacława Potockiego; A. Czechowicz, Winograd na siedmiu górach. Kościół Chrystusowy w wierszach religijnych z „Pocztu herbów” Wacława Potockiego; M. Kardasz, Dygresyjny charakter „Nowego zaciągu” Wacława Potockiego. Rekonesans; D. Piotrkowiak, „Przypowieść szczerą prawdę każe” i nie tylko. Gry z przysłowiami w poezji heraldycznej Wacława Potockiego (rekonesans); R. Mileszczyk, Chłopi w „Moralinach” Wacława Potockiego; N. Czerniak, Wacława Potockiego retoryka miasta na przykładzie „Ogrodu nie plewionego”; J. Krocak, Wacław Potocki o wieńcach; M. Szafrńska, Aleksander Minor, W kręgu czytelników Wacława Potockiego.*
- Wesołowska Elżbieta, Okruchy. Myśli o antyku, Poznań Wyd. Naukowe UAM 2024, 382 s.
Tom zawiera artykuły Elżbiety Wesołowskiej opublikowane w latach 2001–2022.
- Wiśniewska-Singh Justyna, Narodziny gatunku – powieść w języku hindi przełomu XIX i XX wieku, Warszawa Dom Wydawniczy „Elipsa” 2023, 138 s.
- Woolf Virginia, Chwile wolności. Dziennik 1915–1941, wyd. 2, oprac. A. Olivier Bell, wstęp Q. Bell, przeł. M. Haydel, Kraków Wydawnictwo Literackie 2024, 728 s.

Wyjście było taktowne. Religia, metafizyka i historia. Wybór tekstów krytycznych o twórczości Zbigniewa Herberta. T. 2, wstęp, wybór i oprac. J. M. Ruszar, Kraków Instytut Literatury 2024, 448 s.

Żeglując po świecie romańskim. Studia filologiczne, red. M. Chrobak, A. Wolny, Kraków Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego 2024, 412 s.

Księga dedykowana profesorowi Jerzemu Brzozowskiemu. Zawiera prace w języku polskim, francuskim, hiszpańskim i portugalskim, m.in.: A. Bednarczyk, „Madonna moja...” Pawła Tyczyńskiego w wariacji Józefa Czechowicza; M. Chrobak, Smaki tytułu. O tłumaczeniach tytułu filmu „L'Auberge espagnole” na różne języki; A. Działał-Szubińska, „Não achey nelles cousa alguma escandalosa” [„Nie znalazłem w nich nic gorszego”] – cenzura literacka w Portugalii do roku 1640; J. Jankowski, SuperMafalda! Czyli Mafalda w naszym życiu; N. Klidzio, Opowiadanie w literaturze brazylijskiej od romantyzmu do lat 80. XX w.; E. Skibińska, O wędrówce tłumaczy do Itaki. Uwagi o polskich wersjach pierwszego wersu „Itaki” Konstantinosa Kawafisa; J. Warmuzińska-Rogóż, „Lata” Annie Ernaux. Czy „się” dobrze się czyta? O przekładzie zaimka osobowego „on” nie tylko gramatycznie; I. Zatorska, Zmysłność wielorakości, czyli „Les Femmes militaires” Ludwika Rustaing de Saint-Jory – utopijno-egzotyczna metafikcja z 1735 r.

Żurek Piotr, Rozważania o pogańskiej terminologii religijnej dawnych Słowian – w poszukiwaniu mitologicznego wymiaru śląskiego frazeologizmu „Jeronie Pieronie!”, Kraków „Universitas” 2024, 274 s.